

Dosarul nr. 3ra-1051/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Anatolii Bozic împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea răspunsului, obligarea achitării diferenței alocației nominale pentru merite deosebite față de stat, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 04 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 03 iulie 2018, Anatolii Borzic a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea răspunsului, obligarea achitării diferenței alocației nominale pentru merite deosebite față de stat, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, Anatolii Borzic a relatat că a participat la războiul din Afganistan și în anul 1986 în timpul executării serviciului militar a rămas invalid de gradul XXXXXX.

La 21 noiembrie 1985 în timpul serviciului militar în Afganistan pentru merite deosebite față de stat a fost decorat cu ordinul „Steaua Roșie” a fostei URSS.

De la 01 mai 2003 pentru merite deosebite față de stat a primit alocație nominală în mărime de 50 de lei lunar, iar din septembrie 2016 până în prezent 100 de lei.

Ordinul „Steaua Roșie” a fostei URSS corespunde conform importanței cu distincția de stat a Republicii Moldova - ordinul „Ștefan cel Mare”, prevăzut în anexa la Hotărârea Parlamentului RM nr. 533-XIII din 13 iulie 1995 cu privire la drepturile cetățenilor Republicii Moldova decorați cu distincții de stat ale fostei URSS.

În baza art. 21 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 190-XV din 08 mai 2003 cu

privire la veterani, are dreptul la alocație nominală ca beneficiar de pensie, persoană decorată cu distincție de stat a fostei URSS ce este echivalată cu distincțiile de stat ale Republicii Moldova.

Conform art. 22 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la veterani, alocația nominală se stabilește persoanelor decorate cu ordinele „Ordinul Republicii”, „Ștefan cel Mare” și „Slava Muncii” de clasele I, II și III și persoanelor care dețin titlul de Erou al Muncii Socialiste – 500 de lei.

Consideră că incorect i-a fost calculată și achitată alocația pentru merite deosebite față de stat, deoarece lunar în locul sumei de 500 de lei a primit numai 50 de lei din 2003 până în luna septembrie 2016. Diferența lunară a alocației pentru merite deosebite față de stat fiind de 450 de lei lunar.

Începând cu 01 septembrie 2016 până în prezent din alocația prevăzută în mărime de 500 de lei i s-a achitat câte 100 de lei lunar, diferența lunară fiind de 400 de lei.

La 18 mai 2018 s-a adresat cu cerere prealabilă solicitând Casei Naționale de Asigurări Sociale recalcularea sumei alocate în perioada mai 2003 – septembrie 2016 și achitarea diferenței alocației nominale începând cu mai 2003 în sumă de 450 de lei lunar.

Casa Națională de Asigurări Sociale prin răspunsul nr.B-1088/18 din 05 iunie 2018 a respins cererea prealabilă, comunicând-i că nu este temei legitim de a-i recalcula cuantumul alocației nominale în sumă de 500 de lei, pentru ordinul „Steaua Roșie”.

Cu afirmațiile date nu este de acord, deoarece cerințele sale sunt legale pe care s-au pronunțat instanțele de judecată prin hotărâri irevocabile.

Sumele alocației nominale nu au fost achitate la timp din vina organului care stabilește și plătește alocația, fiindu-i provocat un prejudiciu material prin neachitarea integrală a alocației pentru merite deosebite față de țară și un prejudiciu moral legat de stresuri nervoase, stări de suferințe psihice ce-i afectează sănătatea.

Or, prin ignorarea soluționării cererii este pus în situația de a pierde încrederea în triumful dreptății, văzând că i se încalcă drepturile.

Consideră, că pârâtul este obligat să-i achite prejudiciul material prin neachitarea integrală a alocației și de a-l despăgubi și moral.

Casa Națională de Asigurări Sociale nu a reacționat la cererea înaintată, fiind nevoit să se adreseze la un avocat pentru prestarea serviciilor juridice și înaintarea acțiunii în instanța de judecată.

Anatolii Borzic a solicitat anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale din 05 iulie 2018, obligarea achitării diferenței alocației nominale pentru merite deosebite față de stat începând cu data de 01 mai 2003 în mărime de 450 de lei, repararea prejudiciului moral în mărime de 50000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 4 000 de lei.

Prin hotărârea din 04 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată s-a admis parțial.

S-a anulat răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-1088/18 din 05 iunie 2018, ca fiind neîntemeiat.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să achite lui Anatolii Borzic diferența alocației nominale pentru merite deosebite față de stat, începând cu

04 mai 2006 în mărime de 450 de lei lunar.

S-a încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Anatolii Borzic, suma de 2000 de lei cu titlu de cheltuieli legate de asistență juridică.

Pretențiile lui Anatolii Borzic cu privire la achitarea diferenței alocației nominale pentru merite deosebite față de stat, începând cu 01 mai 2003 și până la data de 04 mai 2006, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în partea ce excede suma adjudecată, s-au respins ca nefondate.

La 20 octombrie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii din 04 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 04 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că argumentele apelantului sunt neîntemeiate, iar hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată.

La 06 iunie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând în urma depunerii cererii de recurs motivate din 14 august 2019, admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii.

În motivarea cererii de recurs a indicat că nu este de acord cu decizia contestată, deoarece instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei.

Astfel, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate și rezultă din interpretarea eronată a legii materiale aplicabile la caz.

Soluția instanțelor ierarhic inferioare privind temeinicia acțiunii este eronată.

Or, conform dosarului de pensionare, Anatolii Borzic este beneficiar de pensie de dizabilitate accentuată stabilită în condițiile Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 privind asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Începând cu 06 noiembrie 2003 Anatolii Borzic beneficiază de alocație nominală pentru merite deosebite față de stat, ca persoană decorată cu ordinul „Steaua Roșie” conform art.21 al Legii nr. 190-XV din 08 mai 2003 cu privire la veterani, cuantumul căreia constituie în prezent 100 de lei.

Prin urmare, corect i-a stabilit alocația lunară în mărime de 100 de lei pentru merite deosebite față de stat.

La 06 septembrie 2019, Anatolii Borzic reprezentat de avocatul Angela Vuico a depus referință asupra cererii de recurs solicitând respingerea recursului cu menținerea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2),

la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa părților la 05 iulie 2019.

Date care ar confirma recepționarea deciziei din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău de către Casa Națională de Asigurări Sociale la materialele dosarului lipsesc.

În aceste circumstanțe, recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale la 06 iunie 2019 și 14 august 2019 se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul Casei Naționale de Asigurări Sociale cu soluția pronunțată de către prima instanță și instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă, din recursurile depuse nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Sveatoslav Moldovan